

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Rannoch,
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppelko,
Nachfolger; Anton Oppelko, J.
Dammacher, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suo-
coursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoys & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în 12-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
APPARATUL PENTRU BRASOV
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 35.

Brașov, Joi, 15 (27) Februarie

1896.

Uneltiri din incidentul mileniului.

Brașov, 14 Februarie v.

Rare-ori se întâmplă să primim câte-o scire și dela frații noștri din Maramureș, ér decât totuși se întâmplă din când în când să auzim câte ceva despre ei, ceea ce auzim este mai întotdeauna trist.

Vestea mai nouă, ce foile unguresci o aduc despre Maramureș, este, că acum se fac acolo mari pregătiri pentru „mileniu”, voind mai ales să esceleze prin modul, cum au să fiă reprezentați la banderiu.

Până aici scirea nu cuprinde ceva surprinzător. Adevărat, că Maramureșul este un comitat nema-ghiar, în care Ungurii abia decât formeză 12% din populațiune, dér cine nu scie, că Maramureșul de ađi e patria renegaților, în care Rutenii emulază cu Jidanii într-o a-și arăta „patriotismul”, acest minunat paravan, în dosul căruia ei și mulți alții ca ei, își pot face atât de bine treb-șoarele?

Dér în legătură cu această scire, foile unguresci din Budapesta mai spun, că pentru preamărirea mileniului, „45 de comune ale comitatului Maramureș, parte valahe, parte rutene, cari înainte de asta au fost maghiare, au hotărât de bună voia și fără de-a fi cât mai puțin influențate din partea cuiva, să-și remaghiarizeze numele”.

Asta-i altă căciulă!

Lăsăm la o parte apucătura ne-ghiobă cu remaghiarizarea, căci ea este prea cunoscută și deochiată de toți. Dér cum să ne esplicăm afirma-rea, că o parte din comunele „valahe” ale Maramureșului au hotărât „de bună voia și fără de-a fi cât mai puțin influențate din partea cuiva”, să-și maghiarizeze numele?

Că asemenea hotăriri au putut să se aducă și în numele unor co-mune românesce este ușor de înțe-les, deoarece se scie, că cei ce aduc

hotăriri în numele comunelor nós-tre nu sunt locuitorii, ci stăpânitorii comunelor, cari fac după cum voesc și după cum cred a-și croi mai ușor „merite” înaintea celor de sus. Ceea ce bate însă la ochi și trebuie să deștepte nedumerire este afirmarea cuprinsă în cuvintele caracteristice: „de bună voia și fără de-a fi cât mai puțin influențate din partea cuiva”.

Presupunem, că aceste cuvinte nu sunt a se lua nici-decum în înțe-lesul propriu al lor, căci cum ni-am și puté închipui, ca cineva să fi întreat pe Românii, de voesc ori nu voesc să se maghiarizeze numele comunelor lor?

Înțelegem însă cuvintele de mai sus așa, că stăpânitorii au hotărât ma-ghiarizarea, ér Românii și-au plecat capul, au tăcut și nu au protestat în contra unei astfel de hotăriri.

E trist de tot, decât Românii maramureșeni, odinórá atât de fal-nici și mândri pe numele lor româ-nesc, au ajuns să fiă batjocuriți pe pământul lor strămoșesc în asemenea mod de cătră streinii, fără să încerce măcar a se apăra cu bărbăția cu-venită.

Maramureșul, chiar după datele statistice unguresci, numără astăzi 65.000 locuitori români, locuind în masse compacte și dispunénd de-o stare materială bună. Ei sunt în comitat de două-ori așa de numeroși ca Maghiarii, prin urmare cu tot dreptul s'ar puté aștepta, ca să se manifeste și ei măcar cât de cât în viața noastră națională.

Dér ce vedem?

Vedem atâta, că de existența lor națională abia decât se scie, căci semne de viață nu dau, la luptele noastre nu iau parte, de vre-o miș-care pe terenul cultural național nu se aude, ci stau izolați și rupți de ceilalți compatrioți români ai lor, ca și cum Maramureșul ar fi chiar o Basarabiă.

În astfel de împrejurări nu pôte fi nici o mirare, decât foile ungu-resci trîmbiță în lungul și largul lumei, că „Valahii” din Maramureș „de bună voia” își maghiarizează co-munele, căci tăcerea și indiferentis-mul lor față de cele naționale nu pot fi luate, decât ca o oprobare a celor ce adversarii le fac în detri-mentul lor.

Și acum rămâne să ne punem întrebarea: Ce vor ére fruntașii po-porului român din Maramureș? Noi scim, că Românii maramureșeni au un cler inteligent și cu poziția ma-terială bună, afară de aceea mai mulți fruntași cu poziția distinsă în societate. Nu cred ére aceștia, că a sosit timpul estrem, ca să iéasă odată din letargia?

Deputații sași și Dr. Wlassics.

O polemică iscată de curénd între cele două foi săsesci din Bra-șov privitor la o aserțiune, ce mi-nistrul de instrucțiune Wlassics a făcut-o în dietă, amenințând din nou școlile naționalităților, ne în-tășează destul de viu la ce hal a ajuns politica săsescă cu oportunis-mul și servilismul ei.

Ministrul Wlassics în ședința d'la 18 l. c. replicând vorbitorilor din opoziția a declarat, că preten-siunea lor ca limba maghiară să ocupe în viitor un teren mai larg în școlile naționalităților „este justă”, dér că el (ministrul) nu pôte lua poziția față cu legea pentru școlile medii pe câtă vreme această lege îndreptășește pe susținatorii școlii a stabili ei înșiși limba de propunere. Totuși însă ministrul promite că va stărui ca istoria și istoria literaturii să se propună la aceste școle în limba ma-ghiară.

În fața declarațiunii de mai sus a ministrului de instrucțiune „Kron-städter Zeitung” a întreat cu drept cuvânt: „Unde au fost érași deputa-ții noștri sași? Unde au fost acei

deputați, cari asigurau sus și tare, că vor primi lupta cu curagiu, când se va tracta să apere dreptul Sași-lor? Promisiunea ministrului este un nou atentat asupra școlilor noastre autonome, de ce nu și-au ridicat nici unul din ei vocea să protesteze ener-gic în numele dreptului și al legii?”

„Kronstädter Tageblatt” orga-nul Sașilor guvernamentalii din loc, ca să ia în apărare pe deputații sași nu găsesce alt espedient, decât acela de a contesta esactitatea textului vorbirei d-lui Wlassics, reprodus de „Kronst. Ztg.”.

Dice adică „Kronst. Tagebl.”, că ministrul nu s'a esprimat tocmai cu cuvintele, ce le citează „Kronst. Ztg.” căci după însemnările steno-grafice, redade de organul guvernului „Nemzet”, d-l Wlassics a đis nu-mai: „în ce privește propunerea isto-riei literaturii maghiare eventual și a istoriei în limba maghiară, acesta este fără îndoieală o ast-fel de do-rință, ce se pôte implini, și în parte — firește — s'a și implinit”.

E dér numai o dorință, ce a es-primat-o ministrul, și n'a pus în ve-dere dispozițiuni — esclamă „Kronst. Tagebl.”.

Cu ce se mângăie și se scusă oportunismul!

De ce să-și fi ridicat glasul de-putații sași când nu e vorba încă, decât numai de-o dorință a d-lui Wlassics?

„Kr. Tagebl” mai spune, că și așa literatura maghiară și istoria ei se propune dela 1884 în limba maghiară în toate școlile săsesci, dér recunósce, că o eventuală dispoziția, ca și studiul istoriei să fiă propus în limba maghiară, ar fi nelegală. Atunci ére nu învólve și dorința, ce a esprimat-o Wlassics în această direcțiune o sfruntare a legii?

„Kr. Tagebl” găsesce însă și pentru asta o esplicare mângăietóre. Dice, că Wlassics va fi vorbit așa nu-mai pentru a mulcomi pe șovinisti — dér, adauge, decât în adevér aserțiu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Răsunarea Evei.

Povestire istorică de A. Berthold.

(Urmare.)

2.

În anul 1740 începú Frideric II pri-mul rebel silesian. Asupra modului, cum a purtat el acest rebel, regele însu-și își bătú joc în opuriile sale. Afară de prințul de Dessau, numit „betrânul Dessau”, și afară de contele Schwerin, nici un oficer din armata prusiană nu înțelegea strate-gia. Soldații erau bine instruiți, dér nu erau deprinși la serviciul campestru. Din norocire și inimizii regelui făceau în acest rebel chiar așa de multe greșeli, ca și el. Comandantul suprem austriac, contele Neipperg, manevra cu armata sa far' de nici un scop încóce și încolo prin Silesia, și nu cuteza a întreprinde o lovitură hotăritoare. De mai multe-ori avură améndoii dușmanii ocaziune de a se ataca,

dér tot-deuna lăsau nefolosit momentul po-trivit.

Nu mai din întâmplare câștigă Frideric II lupta dela Mollwitz. Când apărú el la 10 Aprilie 1741 înaintea satului Moll-witz și a celorlalte sate, în cari cantona armata lui Neipperg, nu vedú nici un duș-man înaintea sa, deoarece Austriacii nu scieau nimic de apropierea lui. În loc de-a da acum navală asupra inamicului, care nu preșimțea nimic, regele își puse mai întâiu armata în ordine de bătăia, și în decursul luptei comise așa de multe greșeli, încât numai greșelile și mai mari ale lui Neip-berg îl scápară de un desastru complet. Atacul forțat al contelui Schwerin și resis-tința de fier a infanteriei prusesce îi asi-gurară regelui o învingere, în care el însu-și se indoise.

Cu începere din ziua acesta, fortă-réta Brieg, care zace în imediată apro-piare de Mollwitz, fú încungiurată de ar-mata regelui, și se făceau pregătirile pen-tru un asediu, deoarece lui Frideric avea să-i foloséscă această fortăréta ca punct de

sprjin pentru poziția sa. Căci, cu toate că contele Neipperg se retrase cu armata sa, totuși generalul austriac Lentulus amenința cu cavaleria pe regele, în poziția sa din mijlocul Silesiei.

Regele luă cuartir în satul Mollwitz, unde pentru trebuințele sale fú întocmită o casă țărănească. Generalul de Rothenburg, sfetnicul beliducelui tiner, se afla singur cu regele în odaia și chiar îi făcuse un ra-port de mare însemnătate.

— „Decă omul e sigur”, duse regele în limba francesă, „atunci să-l trimitem la Brieg. Cine este el?”

— „Mi-se recomandase un suboficer din regimentul-Grävenitz. Am vorbit cu el, și pare a fi fórté onest și dibaciu. El vo-esce să între în fortăréta Brieg îmbrăoat în haine de călugér, și să-i predea coman-dantului scrisóra. În călătoriile sale, subo-ficerul acesta a petrecut și într'un sat, unde se afla o mănăstire, și acolo el înv-étase a cunósce cu de-amănuntul toate dati-nele călugărilor. Majestatea ta scie, că în

campania acesta de repetite-ori au făcut preoții și călugării mari servicii Austriaci-lor, deoarece preoțiștea nu te prea are pe Majestatea ta la stomac. Într-o astfel de îmbrăcăminte decú va puté omul mai ușor intra în fortăréta.

— „E bine, dá ordin să vină omul! Vreu să vorbesc în persónă cu el!”

O órá mai târziu suboficerul Zander diu regimentul-Grävenitz stetea înaintea regelui.

— „Scii prea bine, că îți puní capul în joc”, duse Frideric. „Decă inimizii vor afla, că ești un spion prusian, atunci te vor spéndura. De aceea preougetă încódată bine lucrul. Vei primi o scrisóra dela generalul de Rothenburg, și acesta vei duce-o generalului prinț Piccolomini, comandan-tului fortăreței Brieg. În această scrisóra la aparență i-se comunică generalului din partea Austriacilor, că se apropiá de fortă-réta o armată austriacă. Spune-i mai de-parte prințului Piccolomini, că noi avem puține tunuri, că ne lipsesce proviantul,

nea lui ar fi un program pentru un nou proiect de lege, atunci vitejii deputați sași își vor sci face datoria!

Cine garantează însă, că atunci vecinica „precauțiune“ ce-i conduce, nu va afla un alt motiv „grav“ pentru a tăce și a nu lua poziția față cu aserțiunile ministrului, cum îl află ați susținând, că „n'au voit să tórne uleiú pe focul șovinismului maghiar!“

Este în adevăr deprimător a vedé la ce decădere póte duce, din tréptá în tréptá, o politică servilă lipsită de orí-ce principii!

Disolva-se-va camera?

În comisiunea financiară a dietei, fiind la ordinea zilei proiectul privitor la prelungirea indemnității până la finea lui Mai, membrul Dion. Pazmandy vorbi în contra proiectului. De-odată cu asta el adresă ministrului-președinte în numele său și al partidei sale întrebarea, dacă nu cumva intenționează, ca timpul câștigat prin acest proiect de lege să-l folosească pentru disolvarea camerei și ordonarea nouelor alegeri?

De-odată cu această întrebare, Pazmandy a mai sulevat și o imputare, ce presa semi-oficială o făcu opoziției. Se dicea adevărat, că prin împedecarea intenționată a votării bugetului din partea opoziției, se face imposibilă ocuparea a 1034 posturi de funcționari și 3277 posturi de funcționari civili inferiori și de servitori. Afară de asta, așteptă promovarea și înmulțirea salariului nu mai puțin ca 2946 de funcționari superiori și 10,607 funcționari inferiori. În buget guvernul a preliminată aproximativ 3,300.000 fl. pentru înmulțirea funcționarilor și pentru înmulțirea leilor, dintre cari la lună se vin 275,000 fl., pe cari funcționarii nu-i pot primi numai din cauza întârzierii vctării bugetului.

Vrënd acum să arate, că opoziția nu dorește această pierdere pentru funcționari, Pazmandy propuse, ca guvernul să cêră dela cameră voia, de-a asigura funcționarilor suma trebuincioasă, asigurând, că opoziția unanim îi va da imputernicirea de lipsă pentru acesta.

La aceste cestiuni sulevate de Pazmandy, răspuse ministrul-președinte Banffy prin câte-va declarațiuni scurte.

Ce privește pe funcționari, el dîse, că înainte de-a se fi votat bugetul, guvernul nu se ține îndreptățit de-a înmulți salariile contemplate pentru acest an. Modalitatea propusă de d-nul Pazmandy nu se simte îndemnat a-o primi, mai ales fiindcă nici praxa de până acum nu-l îndreptățește s'o facă acesta. Guvernul, dîse Banffy, e cu paciință față de decursul discuțiunilor asupra bugetului, fiá cu paciință și funcționarii vèdënd, că încă nu li-se pot da avantajile provèdute pentru acest an. Parti-

delor le stă în putere de-a lungi ori cât desbaterea bugetului, dér apoi ele sê-și tragă pe sémă și cu consecențele provenite din acesta.

Ce privește cestiunea disolvării camerei, Banffy dîse, că dacă guvernul ar fi intenționat disolvarea n'ar mai fi avut nevoie de-a mai cere prelungirea indemnității încă cu două luni. Guvernul până acum n'a avut și nu are de gând să disolvase camera nici în decursul celor două luni, cât ar mai ține indemnitatea cerută. Guvernul speră, adause Banffy, că în decursul acestui timp bugetul se va vota, ér decă nici în acest timp nu s'ar vota, va cere la timpul său încă o indemnitate.

Pazmandy luá cu plăcere la cunoștință declarațiunile ministrului-președinte, adăugând numai, că în ce privește salariile, acestea, după votarea bugetului, sê li-se socotescă funcționarilor dela începutul anului. La asta însă ministrul de finance Lukács observă, că așa ceva nu se póte, deoarece articolul IV al legii din 1893 oprește de-a se plăti salariile pe timpul expirat deja.

Privitor la cestiunea disolvării camerei „Pol. Ert.“ anunță, că ministrul-președinte Banffy a atins înaintea monarhului această cestiune, însă Majestatea Sa sê fi declarat, că nu dorește disolvarea camerei, deoarece faptul acesta ar da naștere la multe neînțelegeri și combinațiuni, și între împrejurările politice actuale un astfel de pas n'ar fi nici oportun și nici tacticos. Astfel Banffy a renunțat cu totul la planul de-a disolva camera.

CRONICA POLITICĂ.

— 14 (26) Februarie.

Dilele acestea ministrul de interne Perezell a dat o ordinațiune, cătră toți fișpanii, în care îi provocă să îndrumeze pe respectivele autorități, ca să controleze în modul cel mai strict tipăriturile lățite și imprăștiate printre popor, și decă vor descoperi scrieri agitatorice de-ale partidei populare, atunci pe acestea să le confiscă, eventual să facă și percheisiții domiciliare.

„Magyar Allam“ anunță, că poimâne se va ține în palatul primatului, în Buda, o conferență episcopală. Obiectele, cari vor fi discutate în acea conferență, sunt următoarele: participarea episcopatului la serbările milenare, situațiunea actuală bisericească-politică, cestiunea congruei, și cestiunea autonomiei.

Din Viena se depeșeză, că din parlamentul austriac vor fi în comisiunea pentru crotă următorii deputați: Beer, Dr. Menger și Russ (stanga germană unită); Javorsky și Zalesky (clubul Polonilor); Zedwitz și Klun (clubul conservativ); Dr. Fort și Dr. Kautz (Cehii tineri). Afară de aceștia președintele camerei austriace a

mai rezervat un mandat pentru un reprezentant al partidelor mai mici din parlament. La mandatul acesta vor concura patru deputați: Luoger, Dipauli, Ebenhoch și Steinwender.

SCIRILE ZILEI.

— 14 (26) Februarie.

Măsuri de apărare contra advocaților. Camera advocațială din Viena a adus zilele acestea o hotărîre foarte interesantă și caracteristică tot-odată. În sensul acestei hotărîri, advocaților le este oprit de a-și câștiga clienții prin reclame; le este oprit de-a face reclame; le este oprit de-a anunța prin diare deschiderea cancelariei advocațiale, ori schimbarea localului; le este oprit de-a afișa la stradă firme mari și bătătoare la ochi; în fine le este oprit de-a imprăștiia în public tarifa prețurilor, pentru cari ei luoréză. Din contră însă, propunerea unui avocat, de-a se interdice concurența, ce advocații și-o fac unii altora prin aceea, că-și ofer pentru prețuri mai eftine serviciile lor, camera a respins-o. Se dice, că aceste soluțări vor forma în cel mai scurt timp obiect de studiu și discuțiune și în camera advocațială din Budapesta.

O surprindere. Sub acest titlu cetim în „Gaz. Bucovinei“: Redactorul responsabil al „Gaz. Buc.“ dela Nr. 73—104 din 1895 și dela 1—11 din anul curent, domnul Mihai Teliman, a aflat cu cale, că mai bine se potrivește cu „sinceritatea“ sa și cu „focul său juvenil“, decă până la un moment „de oportunitate“ va ascunde pentru angajatorii săi oulăni scopurile, ce le țesea în taină, și decă nu-i va povesti cu nici un cuvîntel măcar despre desfacerea sa dela nisce îndatoriri contractate; domnia sa a cređut, că este mai „destulă sinceritate“ atunci, când într-o bună dimineață, prin o notiță furișată în fruntea foii, va vesti aranjatorilor săi și publicului cetitor, că „cu ziua de ađi“, adevărat cu 8/20 Faur 1896, „repășese“ din „fruntea“ gazetei, va sê dîcă dela redactoria ei responsabilă, care se pune, de regulă, mai la urmă. Surprinși de acest pas „energetic“ pentru „apărarea națiunii (!) noastre“, angajatorii nu pot decă a ura d-lui M. Teliman cale bună, însă nu pe alte locuri, ci numai spre calea adevărului și a dreptății. Mijlocele ce le va întrebunța în luptele sale viitoare, fiá ele cât de drastice sêu „energie“, numai compatibile sê fiá cu morala publică, nu ne vor desbina nici când pe arena luptelor naționale și culturale. — Angajatorii d-lui M. Teliman.

Musicele honveđilor. Cum se știe, înființarea musicelor la honveđime era proiectată pentru ziua de 1 Maiú 1896. După-ce însă bugetul ministrului de honveđi se va pertracta foarte târziu în acest an, și fiind-

că astfel ministrul Fejerváry nu are la dispozițiá sumele necesare; el este silit să amâne înființarea musicelor pe un termin mai târziu.

Bani noi. După cum anunță „N. W. Tagbl.“ ministri de finance ai monarhiei noastre s'au înțeles să înduplece banca austro-ungară, ca să pună în circulațiá bancnote de 10 coróne. Ambele guverne la rëndul lor vor bate monete de argint de 5 coróne, și încă, cum se afirmă, din argintul cel mai fin.

Proces de pressă. Alaltáeri sa pertractat în Seghedin procesul de pressă intentat diarului sêrbesc „Zastava“ din Neoplanta, pentru un articol scris de învățătorul Vladimir Stankov, pe motiv că ar fi fost agitatoric. După-ce acusatul nu s'a prezentat la pertractare, el a fost osândit în contumaciam la 1½ ani temniță de stat și 500 fl. amendă.

Arsă de vie. O copilă a supusului bulgar Ivancea Dumitru, din comuna Predeal, plaiu Peleș, județul Prahova, aflându-se singură în casă, în lipsa surorii sale mai mari, din nebagare de sémă i-s'au aprins hainele de pe dênșă, și la țipetele ce făcea, sosind sora ei, a soos'o afară spre a nu se aprinde și coliba unde locuiau. Focul, din cauza vântului, luând proporțiuni mari, până sê-i rupă hainele de pe dênșă, i-a produs arsuri grave. Fetia cu tot ajutorul medical dat de medicul urbei Sinaia, ce se afla în localitate, a doua zi a încetat din viață.

Didactrul la universitățile din Austria. Ministrul de culte austriac a hotărît să sisteze didactrul la universitățile austriace. Comunicatul oficios privitor la acesta se dice, că va apăre în curënd.

Nou debușeu pentru gránele române. Consulul general român din Stockholm, a raportat ministrului de interne, că în districtul său consular au sosit acum în urmă, mai multe transporturi de cereale, mai cu sémă seară, venind din România; greutatea acestor gráne, aduse din Bráila și Galați prin patru vapóre engleze, e de aproape 9 milioane chilograme. Transportul a sosit în bune condițiuni, dér curățenia sêcării lasă mult de dorit. Sêcarea era amestecată cu diverse corpuri străine, ca nisip și pământ galben, și conținea o mare cantitate de praf, din care causă descărcarea devenea dificilă, deoarece cu greu se puteau găsi muncitori pentru această operațiune. Transporturile similare sosite mai în același timp dela Odessa și Nicolajev, din Rusia, au fost recunoscute ca mai îngrijite sub raportul curățeniei decă cele venite din România. După părerea domnului Consul, ar fi bine ca esportatorii români să pună mai multă îngrijire la alegerea și curățenia gránelelor ce esportă, căci numai

că soldații sunt foarte descuragiați prin frigul acut ce domnesce și acum, la finea lunii Aprilie. Asigură-l pe prințul, că din partea noastră n'are să se témă de nici un asait. Afară de acestea, însă, problema principală a d-tale va sta într'aceea, să examinezi precis interiorul fortăreței, și să descoperi unde se află un punct slab pentru atac. Înțelegi ceva din construcția fortărețelor?”

— „Atâta cât am învățat în timpul serviciului meu ca suboficer. Afară de aceea am petrecut mai mulți ani în fortăreța Magdeburg, și am studiat-o cât am putut. Mă plimbam adese-ori pe fortificațiuni și astfel am avut ocaziune de-a cunoșce construcțiunea fortăreței.“

— „Cu atât mai bine; astfel decă vei puté ușor scirici slăbioiciunile fortăreței. Caută să afii un loc, unde să se póta urca omul cu scări pe fortificații. Decă îți vei împlini bine misiunea, și te vei întórce norocos, îți voi da o companie.“

Zander făcu, aproape înspăimântat, un

paș înderét. Regele voia sê-l facă căpitan! Acesta era un avansament atât de extraordinar, încât i-se părea de necredut.

Se știe, că mai târziu Frideric cel mare era foarte sgărcit în remunerarea oficerilor și soldaților, faptul, că el oferea acum o companie suboficerului, în cas decă i-ar succede misiunea, dovedea, ce novit era regele pe atunci în arta belicá și cu privire la remunerarea prestațiunilor. Mai departe se vede din remunerarea oferită, ce mare pond punea regele pe aceea, ca sê-i ajungă cât de curënd în mánă fortăreța Brieg.

Zander promise că-și va împlini bine misiunea. Era cu total buimăcit, și nu scia, cum eșise din odaia. Sê primescă o companie! Rêsplata ce i-se punea lui Zander în vedere era tot așa de esorbitantă ca și când astăđi i-s'ar pune în vedere unui suboficer, că el în timp de câte-va zile are să fiá general. Un căpitan de pe timpul acela nu numai ocupa o pozițiá socială foarte însemnată, ci avea și un venit frumos: astfel în timp de resbel venitul său

anual se urca la cincé până în șese mii de taleri, o sumă colosală după conceptele de atunci.

Însăronarea primită dela regele era foarte periculósă. Îl aștepta mórte pe furci, îndată-ce în Brieg s'ar fi născut cea mai mică suspiciune privitor la persóna sa. De altă parte însă rêsplata era atât de mare în cazul decă îi succedea întreprinderea, încât Zander de abia aștepta momentul în care sê-și începă espedițiunea.

Lăsă să i-se radă mustațele și barba și să i-se tae părul, făcându-și o tonsură, cum pórtă călugării. Vestimentul, ca și care pórtă numai călugării oisterțiensi, îl imprumutá dela preotul din Mollwitz, și după-ce se inserase, ei se furișă până la fortăreța și încercă de-a trece peste șanțul de apărare înghețat. Atunci cine-va pușcă asupra lui, dér nu-l nimeri. Zander strigă Austriacului: „Bun prieten! Aduc o scire însemnată!“

Prin pușcătura soldatului, care stetea ca post, se alarmă întréga paza, și îndată se apropiá o patrulă pentru de-a esamina

mai de-aprópe pe cel ce voia să între în cetate. Caporalul se uitá la scrisóra, ce era menită pentru comandantul, și conduse pe călugér în fortăreța. Târziu nóptea fú condus spionul înaintea comandantului fortăreței Brieg, print Piccolomini, care trebuie că a fost un domn foarte inocent și plăcut.

Zander se făcu că este foarte ostent; spuse, că de mai multe zile se află pe cale, cu epistolá, și că numai cu mare pericol a putut strébate prin linia Prusilor. Totu-și el sciu să povestescă ce privelise oferea tabăra prusiană, unde, după cum afirma, petrecuse câte-va zile, și comandantul era foarte curios de-a afla noutăți asupra armatei de care era încunagiurat. Pentru de-a face ca să vină la puteri călugărul, ordoná, să se aducă mâncare, și până atunci se apucară și beură amândoi binișor. Prințul Piccolomini în continua își frecă mâinile de bucuria, așind despre stările rele, ce ar domni în tabăra prusiană.

— „Nu vor cuteza să atace fortăreța“ dîse el. „N'au curagiu și nu au nici un

ast-fel s'ar putea sustine concurenta si face ca cerealele romane, cari abia acum incep a fi importate in Suedia, sa castige un bun nume, si prin urmare importatiunea lor sa ia un avânt mai insemnat.

—o—

Scóle populare in contra beuturilor spirituóse. Legislatiunea statului Newyork, cedând mişcării pornite in mari dimensiuni din partea reuniunilor de temperanță, a prezentat camerei in luna lui Ianuarie a. o. un proiect de rezoluțiune, in sensul căruia in tóte scólele sustinute de stat va trebui să li-se țină scolarilor prelegeri despre stricaciunea beuturilor spirituóse. Primit fiind acest proiect, imediat au fost îndestrate tóte scólele cu cărți didactice nouă, scrise in sensul acestor principii. Oraşul Newyork singur a spesat 35,000 dolari pentru grabnica îndestrare a scólelor sale cu astfel de cărți.

—o—

Nouă construcții in România. S'au distribuit in Camera română următoarele proiecte de lege: 1) Proiectul d-lui ministru al lucrărilor publice, care cere un credit de 8,000,000 lei pentru consolidarea și reconstrucția podurilor metalice de căile ferate in construcțiune; și 2) Proiectul aceluia-și d-n ministru pentru construirea, cât mai urgent, in portul Galați, a unui dock plutitor spre a servi la repararea basimentelor, dock care va costa un milion lei.

—o—

Avis publicului. Magistratul oraşenesc din Braşov face cunoscut, că asentările pentru cercul oraşului Braşov se amână cu o zi. Astfel cei născuți in a. 1875 vor avea să se prezinte inaintea comisiei de asentare, nu in 2, ci in 3 Martie c. cei din 1874, nu in 3, ci in 4 Martie, și cei născuți in 1873, nu in 4, ci in 5 Martie c. Asentările se vor face in ziua-care din amintitele zile începând dela 7 ore dim. in otelul central „Nr. 14”. Citările ce s'au trimis pentru tóte 3 clasele de etate au se fiă deci modificate conform terminilor fisați acum ulterior.

—o—

Un contabil se caută la o fabrică din România „Județul Prahova”. Informațiunii mai de aproape dá administrația fôiei noastre.

Bulgaria și Macedonia.

Diarele străine continua a se ocupa de efectele probabile ale nouă stări de lucruri in Bulgaria asupra cestiunei macedonene.

Dilele trecute corespondentul din Viena al diarului Times spunea, că din fericire statele din Orient se află într'o ast-fel de rivalitate, încât nu este probabil, ca Rusia să incurageze pe Bulgaria la o actiune in Macedonia, care ar pune pe tóte celelalte state din Balcani in ostilitate cu Rusia. De aceea marele diar

crede, că pentru moment cestiia macedonă va fi închisă. Este de notat, că in sfârșit presa europeană începe să țină in socotela și interesele României in Macedonia. Ast-fel Times spune, că chiar România, a căreia cumenteniă și lealitate politica este recunoscută de tóta lumea nu ar pute tolera o mărire a Bulgariei și ar face de sigur o demonstrație armată.

„Standard“ dela 18 Februarie, organul englez cel mai aprópe de ministerul afacerilor străine împărtășește aceeași idee.

„Ni-se spune, că anul acesta Macedonia va rămâne liniștită și că probabil comitetele macedonene din Bulgaria se vor dizolva de sine.

Se pretinde, că in schimbul atitudinii liniștite a guvernului bulgar, Pórtă ar fi promis d-lui Stoiloff când era la Constantinopol, că va numi in Macedonia unul sau doi valii bulgari și un număr de caimacani, mudiri și alți slujbași creștini, in cea mai mare parte bulgari. De asemenea s'ar întinde institutiia inspectorilor judicari, s'ar lăsa paza siguranței publice in Macedonia unor corpuri de poliție locale autonome și s'ar reforma impositele și perceperea lor“.

„Standard“ adaogă, că aceste reforme, cari sémână cu cele puse pe hârtia pentru Armenia ar fi folositoare. Totuși cestiia, macedonă nu este atâtă o cestiie de nemulțămire a Macedonenilor, cât un pretext pentru ambiția Bulgarilor de a-și spori teritoriul. Diarul englez in fine se bucură de vestea, că anul acesta cel puțin cestiia macedonă va fi lăsată in pace pentru-că ori-ce încercare din partea Bulgariei de a turbura echilibrul de puteri in peninsula balcanică ar întâmpina din partea României o împotrivire categorică și pentru-că de sigur un conflict între Bulgaria și România ar fi un lucru grav.

Limba română in Bucovina.

Cetim in „Gazeta Bucovinei“ dela 11 (31) a lunei curente:

Decă ne vom întreba, care este caracteristicul unei națiuni, trebuie să recunoștem, că in primul rând ceea ce distinge o națiune ca atare este unica limba ei. Nimic mai altfel și la națiunea noastră română. Sufletul cere-i dá existența și vițoarea este limba noastră dulce românescă, cea nu numai așa de mult și frumos cântată de cei mai laureați poezi ai noștri, dér admirată și la străini. Precum simțesc părinții suprema bucurie când aud, că frașezii lor copilași încep a rosti ică ocolă câte-un cuvânt din limba sa, așa pare că pulsăză sângele vital al scumpei noastre mame națiuni mai iute și vioiu, când vede ea că in scumpa noastră țărișoră, care din timpii din urmă este atât de greu încătusată in fiarșle străinismului, se începe a rosti cu o mai mare rezoluțiune și recunoșcere de sine limba dulce românescă.

Cu cea mai însufletită bucuria înregistrăm deci noul dér totuși încă mult prea rarul cas al *introducerii limbii române ca limbă de oficiu in comunele rurale*. Comuna cea vrednică de tóta lauda este comuna *Davident*, unde s'a luat cu data de 3 Febr. n. prețioșă hotărîre de a *purta agendele comunale numai in limba română*. Bărbaților zeloși și așa de consciu hotărîți pe cari îi recunoștem din inimă nu le trebuie altă laudă decât consciința și satisfacțiunea lor proprie; aceste îi laudă și îi măresc. Inse nu putem trece cu vederea meritele frumoșe in causă ale zeloșilor luptători naționali, ale domnului Dimitrie cav. de Golan, propunătorul acestei idei frumoșe deja realizate, ale domnului boieru Docsuță Ursachi, care din răspuțeri a dat sprijinul său moral in exterior, și ale păstorului sufletec din loc a părintelui Nichitovici. Ori-oe lucru frumos se reșplătesc prin sine însuși. Mai trebuie să amintim, că și cei doi Evrei din comitetul comunal au dat prin votul lor sprijinul la hotărîrea unanim făcută. Ne umple de bucurie când vedem, că și străinii se alipesc de limba noastră cum ar și trebui să fiă in țărișora acésta. Noi din parte-ne felicităm din inimă pe bărbații astfel de zeloși și in rarul moment de bucurie strigăm: trăescă cei ce vor urma! Despre acésta laudabilă decisiune s'a făcut deja arătare la inaltul comitet al țării.

Convocare.

Onorații d-ni membri ai despărțământului I. al Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul X (Braşov) sunt prin acésta convocati la adunarea generală ordinară a acestui despărțământ, ce se va ține in localitățile școlei rom. gr. or. din Preșmer la 14 (26) Martie 1896.

La acésta adunare sunt invitați cu tóta onóra și P. S. d-ni parochi ca directori, respective Inspectori locali de școle, și alți bine-voitori ai școlei.

PROGRAM.

A. *Inainte de prânț:* 1) La órele 10 deschiderea adunării prin presiđu 2) Apelul nominal. 3) Cari sunt piedecile la inaintarea învățământului in școla populară, și cari sunt mijlocele pentru înlăturarea acelora. Temă dată de Comitetul central. 4) Discusiune asupra temei de sus.

B. *După prânț:* 5) Redeschiderea ședinței la 2½ óre p. m. după care: „Geografia comunei“, prelegere practică cu elevii anului al 2-lea de școlă. Temă dată de comitetul central. 6) Discusiune asupra prelegerii de sus. 7) Votarea proiectului comitetului desp. asupra modalității prin care învățătorii din desp. să participe la esamene unii la alții. 8) Propunerii de sine stătătoare. 9) Includerea ședinței prin presiđu.

Preșmer, in 11 Febr 1896.

Gregoriu Ludu,
președinte.

Irodion Frateș,
secretar.

tan mai mare. Decă inșe voiesc să facă asalt, poftim, să vină! Le voiu arăta eu mâne, taică părinte, ce dispozițiuni am luat contra unui eventual asalt. In tot local stau legați pe vărul fortificațiilor butuci; acéștiia pot fi deslegați in fiă-care moment și se restogolesc asupra asaltatorilor. Poftim, să vină! Tinérul rege prusian are încă să-și spargă oapul de fortărăța Brieg! Când armata, care vine intru ajutor, va fi aprópe, voi da și eu navală din fortărăța, și dușmanul se va trezi între două focuri. Dér acum, cinstite părinte, să ne gândim și la mănecare. Etă aci sosesece“.

Ușa se deschise, și două femei aduceau pe mâni mai multe tãiere cu diferite bucate. Cãlugărul se spăriã tóte tare, când la persóna uneia dintre servitóre recunoscu pe Eva Köhling.

Și fata recunoscu numai decât pe amantul ei necredincios, cu tóte ca era travestit, deóre-ce scóse un țipet ușor și era aprópe să scape din mâni fãrturia cu bucate. In proximal moment inșe se recunosc și Zander observă tóte bine in ochii

ei expresiunea mâniei și a urei. El ceti din privirea ei o amenințare mută, dér cu atât mai îngrozitoare, de óre-ce Eva Köhling de sigur îndată presimțise, că el se travestise numai pentru de-a juca pe spionul.

Acum deci sórtea lui zăcea in mâna femeii, pe care a mahnit'o și ofensat'o in gradul oel mai mare! Gândul acesta îi trecu lui Zander ca tulgerul prin minte. Incă odată observă el privirea Evei, când acésta eși din odaia, și din nou vedu expresiunea amenințătoare in ochii ei. Nu mai încăpea nici o îndoială, el era perdut!

— „Poftim, ia din bucate, părinte!“ îl imbiă prințul Piccolomini. „Indestaleștete cu mănecarea frugală pe care țu-o pot oferi. Nepóta mea, dónna de Schulenburg, deja s'a culcat, deci nu avem alt-ceva, decât numai ce pot pregăti servitórele. Pentru aceea inșe vei fi desdăunat mâne!“

— „Eu de-altmintrelea avusem intențiunea, să plec imediat“ dișe Zander, „voiam să trec încă astăzi printre auteposturile prusiane. Misiunea mea la Alteța Ta am im-

plinit'o, și a-și voi acum să raporteș asupra ei contelui Neipperg. Cred, că mă așteptă cu nedumerire“.

— „Nici vorbă nu pôte fi despre acésta, venerabile părinte! Aș fi un tiran, decă te-aș lăsa să pleci înderăt in starea acésta de obosélă. Nu, vei rămâne până mâne séra. Dormi bine și-ți adună puteri pentru greutățile, ce mai ai să întâmpini. Mi-ai adus epistóla contelui Neipperg, și acésta e lucrul principal! Mâne îți voiu arăta fortificațiunile, pentru-ca să-i poți comunica contelui măsurile ce le-am luat pentru apărare. Să golim un păhar! Ești óșpele meu până mâne-séră“.

Ast-fel nu mai esista nici o mântuire! Zander zăcea in cursă, și era dat pe viață și mórte in mâinile amantei sale de odinórá și acum dușmanei sale de mórte.

(Va urma).

Literatură.

„Biblioteca Șaraga“. Scim, că sub acest titlu librăria Șaraga din Iași a început să scóte o colecțiune *eftină*, costând numai 25 bani (13 cr.) volumul, din scrierile cele mai de frunte ale autorilor celebri streini, precum și produțiunile cele mai meritóse ale autorilor noștri. Cea mai nouă scriere apărută este renumita scriere a lui G. Renard: „Este omul liber?“ Teoria fatalismului, deterministului și liberului arbitriu. Traducere de St. Crăciun. Opul a apărut in 2 volume cu 217 pagine.

Dilele trecute a apărut Nr. 17 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familie „Vatra“ având următorul sumar: Dragoste învrăjbită, poezie de G. Coșbuc; Dela țără, schiță de Maria Băulescu; Serenadă, de S. Cujbă; Note de călătorie (urmare) de Neuciat Iorga; Pastel de Maria Cunțianu; Virtutea Luciei, de Dimcion; Nora (dramă in trei acte) de Henrik Ibsen (urmare și sfârșit), tr. de B. Marian; Decă-a fi, poezie de I. Voicu; Ingroparea ómenilor de vii, de P. Lerescu; Primejdie (snóvă), de Dum. Stăncescu; Cugetări, de * * *; Bucătărăsa se mărită (de Anton Tschechow), trad. de Has; Tãtã, de Björnstjerne Björnson, trad. de G. Ramură; Stupul țiganului (snóvă), de Breb; Fel de fel, de * * *. Ilustrațiile: Zina munților; Mórtea Virginiei; Casa de Cãrți; Despărțirea miresei de mamă-sa; Lupta pe viață și pe mórte.

DIVERSE.

De când se folosese porumbii de poștă? Obiceiul acesta esistă de pe timpul Grecilor, adecă e mai vochiu decât cu 1000 de ani inainte de Christos. Așa de exemplu, se dișe, că Taurosthenes, după ce a eșit învingător in jocurile olimpice, încă in aceeași zi a făcut cunoscută învingerea sa tãtãne-séu in Aegina, trimițând un porumb de-ale căruia picioră a legat, ca semn de învingere, o panclică purpurie.

Primul roman. Mis Broughton Rhoda, renumita scriitóre englesă, istoriscesc următorul cas interesant: Pe când ea, (Rhoda) era numai de 17 ani, un unchiu al ei veni odată in casa părinților săi la o vizită. Conversând despre mai multe lucruri, veni vorba și despre literatură. Unchiul dișe oãtră mama fetei: Am la mine o carte, care a apărut acum de curând și e intitulată: „In locuința preotului sãtén“. Decă voiesc, țu-o pot da s'o ceteșol, căci o am la mine, dér să n'o dai și tinerei Rhoda, pentru-că nu e pentru fete tinere ca ea. Mama fetei luă cartea și o ceti — „Și cum e?“ întrebă tinera Rhoda. — „Fórte frumoșă“, răspuse mama, „dér unchiul tãu are dreptate, că nu o poți ceti și tu, căci într'adevăr, nu e pentru fete tinere“. Tinera Rhoda îmbrățișă atunci pe mamă-sa și dișe: „Mamă dragă, nu mă opri să o ceteșc, pentru-că eu inșă-mi am scris'o!“ Se pôte inchipui, ce mirare cuprinse pe mama fetei, când află, că romanul din vorbă e scris de fiica ei.

Drepturile femeilor din Hindostan. Femeile din Hindostan au și ele dreptul lor scris in carte, negru pe alb. Șapte femei înțelepte au compus acest codice de legi. După codicele acesta tóți ómenii sunt împărțiți in trei clase, și anume: in clasa primă sunt numerați acei bărbați, cari pot sustine a femeii după tóte recerincițele. In clasa a doua aceia, cari nu numai ei se îngrijesc de întreținerea casei, ci și femeia. Aci inșe femeia nu pôte face nici o pretenșiune, dér decă se întâmplă, ca să o bată bărbatul, atunci și ea are dreptul de-a da in bărbat, ba mai pôte încă să-i smulgă și păr din barbă. Mai mare libertate au femeile din clasa a treia, numită și „hulpul-hupla“. Femeile din clasa acésta pot lipsi din casă până la 10 zile, fără ca bărbații să aibă cât mai puțin dreptul de a-o întreba, că unde au fost?

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul pietei Braşov.
Din 26 Februarie 1896.

Bancnote rom. Camp.	9.50	Vënd.	9.53
Argint român. Camp.	9.46	Vënd.	9.51
Napoleon-d'ori Camp.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Camp.	5.46	Vënd.	—
Ruble ruseşti Camp.	157.1/2	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	58.60	Vënd.	—
Lire turoeşti Camp.	10.60	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Cursul la bursa din Viena.
Din 25 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de corône ung. 4%	99.05

Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.75
Impr. oail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.90
Oblig. oail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.—
Bonuri rurale croate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.50
Losuri pentru reg. Tisei şi Segedin.	142.50
Renta de hârtie austr.	100.90
Renta de argint austr.	100.95
Renta de aur austr.	121.95
Losuri din 860	147.40
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	995.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	419.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	379.75

CONVOCARE.

Domnii membrii ai societăţii de imprumut şi păstrare „AURORA” sunt invitaţi a participa la adunarea generală a XXII, care va avea loc Duminecă în 15 Martie 1896 la 10 ore a. m. în sala şcolii fundamentale populare superioare din Năsăud.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcţiunii şi a comisiunii censuratôre.
2. Statorirea bilanţului pro anul 1896, distribuirea profitului şi darea absoluturului pentru anul de gestiune expirat.
3. Alegerea alor doi membri în consiliul administrativ.
4. Alegerea comisiunii censuratôre.
5. Propunerile consiliului administrativ, şi eventual alte propunerî însinuate în sensul statutului.

Năsăud, 15 Februarie 1896.

Direcţiunea.

Depou de diferite lampe.

SIRIUS

aparatus pentru iluminat cu gaz aerian: clădiri publice, fabrici şi case mari private.

Efectul luminei **brillant** cu fitil Auer economie cu 2/3 mai puţin decât **iluminatul** depănă acuma.

Aparatusul se pôte vedea în fiă-care şi în ôrele de seră funcţionând.

Asemenea şi **o vatră nouă** invenţiunea mea patentată, care încălzeste cdaia de baie, fără a mai fi necesitate de **sobă** şi **căldare** pentru apă. Se pôte aplica şi la vetre vechi.

Se pôte vedea şi lua informaţi la

Alfred Widmann,
fabricant de ferării,
Braşov, Strada Castelului Nr. 51.

893,5—6

Preţuri moderate.

Dela Tipografia „AURORA” A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár

se pot procura următôrele cărţi:

fl. cr.	fl. cr.	fl. cr.	fl. cr.
Cuvântări pe Dominece. Tom. I. de renumitul orator — în d-1 adormitul — <i>Iustin Popfu</i> , 48 predicî pe 39 Domineci	2.20	Buchetul. Culegere de cântece culesse de I. P. Reteganul broş.	—25
Cuvântări bisericesti (acomodate pentru ort-ce timp) de Ioan Papiu Tom. I. Ediţ. II.	1.20	Legat şi aurit	—35
Cuvântări bisericesti (pe Dominece) de Ioan Papiu. Tom. III.	1.20	Barb cobzarul. Novelă originală de Emilia Lung	—10
Cuvântări bisericesti la tôte serb. de preste an de Ioan Papiu	1.50	Bunica şi nepotul. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu	—06
Cuvântări funebrele şi iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioan Papiu	1.50	Cântul în scôla poporală. De Iuliu Pop invetător în Năsăud. Praxă. Teoriă. Cânturi	—30
Cuvântări funebrele şi iertăciuni. Din autori renumiţi, prelucrate de Tit Bud vicariu.	1.—	Cartea ilustrată pentru copii şi copile. Cu 18 ilustraţiuni, de George Simu. — Acastă broşură conţine istoriøre şi poesii morale spre escitarea gustului de cetit la copii.—E acomodată această carte şi ca premii pentru scolarii diligenti	—25
Catechese pentru prunci scolari de Tit Bud vicariu	—40	Codrean cratul codrului. Baladă de G. Simu	—06
Cuvinte de aur sêu invetături înţelepte date de un părinte fiului sêu, din operele lui J. H. Campe traduse de I. Sonea	—60	Cântăreţa. Novelă de Dem. Dan	—15
Dumnezeesca liturgiă a celui dintru sânti părintelui nostru Ioan Chrysostom de Ioan Boroş	—25	Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută prin V. Nicôra prof. gimnas. — Cu portr. M. S. Regina României.	—10
Ierarhia bisericescă sêu explicarea ceremonielor sacre prescrie la Chirotonia Gradelor s. Ierarhice de Ioan Boroş	1.50	Chiuiruri de carî strigă feciorii în joc de I. Pop Reteganul	—40
Istoria revelaţiunei divine, G. Pop. tom. I., II.	4.50	Cu vârful penei. Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Popp. I. <i>Monologe</i> . II. <i>Humor şi satiră</i> . O broşură forte petrecătôre	—55
Manual catehetic pentru primii ani scol. de Basiliu Raţiu	—40	Dialogul ţiganului cu S. Petru în porţa raiului de Aron Boca Velcherianul	—25
Predice pentru Dominecele de preste an compuse şi elucrate după Catechismul lui Deharbe de Vas. Christe. Tom. I. dela Dom. Vameşului şi a Fariseului până la Domin. X. după Rosale	—90	De când se numesce femeia porumbiţă? Poveste de Laur. Ciorbea	—12
Predice populare pe dominece şi serbăt. ocazionali şi pentru morţi de Gavril Pop. Tom. I., II., III. şi IV. Fiescecare tom costă câte	1.—	Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea	—12
Predice pre tôte Dôminerele şi serbătôrile de peste an de Dr. Em. Elefiorescu	1.60	Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu	—60
Rogaţiunea D-lui Tatăl nostru explicată pe scurt de Ioan Boroş	—10	Dile negre. Versuri de Petrea dela Cluş — cu o prefaţă de G. Simu	—25
Reunirea Românilor din Transilvania şi Ungaria. Studiu Naţional-istoric-religios de Nicolau Manegutişu propotes.	2.—	El trebuie să se însôre. Novelă de Maria Schwartz. trad. de N. F. Negruţişu	—15
Rezultatele filosofiei sêu cunoscînţele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relaţiunile şi scopul lui, espuse în mod poporal de prof. Dr. Ios. Frapporti, prelucrat în traducere liberă de I. Papiu	—60	Economia, pentru scôlele popor. de T. Roşiu. Ed. II.	—15
Toma a Kempis despre imit. lui Christos, tradus de pe originalul latin de Gavril Pop canonic	1.15	Felicitări în poesii şi prosă la anul nou, ziua nascerei şi ziua numelui cătră tată, mamă, moş, unchi, mătuşe, nănaşi, tatori, preoţi, invetături şi binefacături, precum şi alocuţiuni şi vorbiri cu diferite ocaziuni scolastice. de George Simu	—20
Tipicul preotesce din cărţile rituale prelucrate de Tit Bud vicariu	—55	Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcherianul	—08
Cartea durerii tradusă din limba franceasă de Iacob Afu Niculescu	—70	Gruia lui Novac	—12
		Horia lui Pintea vitezul	—06
		Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinara	—10
		Infliunţa mândriei. Novelă de P. C. Z. Rovinar	—15
		Leonat cel tinăr. Istoriă în versuri de Ioan Pop Reteganul (cu o ilustraţiune), o broşură cu conţinut forte glumeţ. Ca în tôte scrierile D-lui Ioan Pop Reteganul, aşa şi în această observă omul o adăncă pëtundere în moravurile, obiceiurile şi simţămintele ţaranului român	—12
		Lira Sionului sêu cântarea serbătôrilor. — Poesii religiozo-morale, lucrate după s. Scriptură de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu	—25
		Monologe de Antoniu Popp: Nr. 1 Pe neasteptate	—04
		Nr. 2. Pentru ce am rămas făcău bêtân	—08
		Nr. 3 La anul nou	—04
		Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut	—04
		Nr. 5. O păţania	—04
		Merinde dela Scôla sêu invetături pentru popor, culesse din diarul unui scolar de Dr. Georgiu Popa	—60
		Miseriile sociale. Novelă de P. C. Z. Rovinar	—15
		Musa Someşană. Poesii populare române din jurul Năsăudului. Adunate şi arangiate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade	—25
		Nrîl 76 şi 77. Naraţinne istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco	—20
		„Nopti de iernă.” Novele pentru popor de G. Simu	1—
		Nu mă uita. Colecţiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafia ş. a.	—25
		Opera unui om de bine. Novelă origin. — continuarea novelei „Idealul perdut” — de Paulina C. Z. Rovinar	—10
		Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţul redus (dela 1 fl. 20 cr. la)	—60
		Povestiri alese de Petra-Petrescu, Spedate franco	—80
		Pietatea poporului român sêu cântări evlaviose pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sânte şi în procesiuni. Comp. de doi preoţi g. c. Mureseni din diec. g. c. Oradei-M.	—10
		Păcală şi Tândală. Poveste de George Cătană	—19
		Pretinul sântenului român. Sfătuirî în formă de dialog pentru elevi şi adulţi, compus de Ioan Pop Reteganul	—30
		Proba de foc. Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea Bogdan	—15
		Prin mörte la victoriă. Comediă într'un act de Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan	—10
		Probitatea în copilărie. Schiţă din sfera educaţiunei după Ernest Legouvé	—06
		Povestile Bănatului. De George Cătană inv. Tom. I. III II, a 25 cr. tôte 3 tom.	—65
		Sfaturi de aur sêu calea cătră fericire de Ar. B. Velcherianul	—25
		Starostele, adecă Datini dela nunţile Românilor Ardeleni. Adunate de Ion Pop Reteganul	—25
		Spieleure din istoria pedagogiei la noi — la Rom. De V. Gr. Borgovan	—10
		Sê auđim! Toaste pentru tot felul de pers. şi oca. de Tit V. Gheaja	—20
		Trandafir şi violele. Poesii populare de I. Pop Reteganul. Ediţ. a II. Amplificată.	—60
		Ţiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcher.	—08
		Ţiganul în Raiu. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul	—08
		Ţiganul şi magnatul. Poveste în versuri de Aron Boca Velcherianu	—08
		„Calendarul Aurorei” pe anul 1896	—30
		Ultimul siehastru. Tradiţiune de G. Simu	—06
		Versuri de dor, adunate din poeţii români de A.	—25

Cărţi de rugăciuni.

Icona sufletului. Carte de rugăciuni şi cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată şi edată cu permisiunea Măritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Păteşiu preot gr. cat. în Hotoan. Ediţ. III. corăsă şi amplific. Preţul unui esempl. broş. leg.	—40
leg. în pânză	—50
leg. în piele şi aurit	1.60
în leg. de lux	2.50—3.80
Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni şi cântări bisericesti, forte frumos ilustrată. Preţ. unui es. broş. e	—40
leg.	—50
leg. în pânză	—80
leg. în piele şi aurit	1.60
în leg. de lux	2.50—3.80
Micul mărgăritar suflet. Carte bogată de rugăciuni şi cântări bisericesti, frumos ilustrată pentru prunci scolari de ambe sexele. Preţul unui esemplar broşurat e	—15
100 es.	12.—
50 es.	7.—
leg.	—22
100 es.	20.—
50 es.	10.50
Cărţicea de rugăciuni şi cântări pentru prunci scolari de ambe sexele. Cu mai multe icône frumoşe. Preţul unui es. broş. e	—10
50 esempl.	3.—
100 es.	5.—
leg.	—12
50 es.	5.—
100 esemplare	9.—
Visul Prea Sântei Vergure Maria urmat de mai multe rugăciuni frumoşe. Preţ. unui es. legat şi spedit franco e	—12
50 es.	5.—
100 esemplare	9.—
Epistolia D-lui nostru Isus Christ. Preţul unui es. legat şi spedit franco e	—15
50 es.	6.—
100 es.	10.—

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărţi şcolastice şi altele apărute ori şi unde, **recuisite de scris pentru scôla** şi **cancelarie**, tot soiul de tipărituri oficiöse.

Tipografia noastră primesce spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu preţurile cele mai moderate.
— Cataloge sêu trimit ori şi cui gratis şi franco. — — Vëndetôrilor sêu dă rabatul cuvenit. —

Tôte comandele sunt a se adresa la:

Tipografia „AURORA” A. Todoran,
în Gherla — Szamosujvár.